

oponent: Ing. arch. Jan Alinče
Na Zavadilce 9a/2577
CZ 160 00 Praha 6
T. +420 728 484 499
E. alince.jan@gmail.com

České vysoké učení technické v Praze
Fakulta architektury
15127 – Ústav navrhování I
vedoucí práce: Doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer
autor: Bc. Vendula Bažová
název: Dostavba městského bloku v Opavě

Praha, 1. února. 2019

Oponentura diplomové práce Bc. Vendula Bažová

Zadáním diplomové práce autorky Venduly Bažové bylo urbanisticky i architektonicky vyřešit nedostavěný městský blok v širším centru statutárního města Opava. Artikulovat jeho návaznosti na okolní strukturu a volná prostranství i zracionalizovat průběh dopravní infrastruktury.

Práce je rozdělena na část analytickou a na ni navazující vlastní architektonický návrh. Analytická část je zpracovaná zodpovědně a autorka očividně získala celistvý přehled o místě v jeho širších souvislostech. Vybraný městský blok sousedí s historicky významným a architektonicky cenným objektem obchodního domu Breda & Weinstein. Autorka věnovala svoji pozornost i historickému vývoji města a mapuje právě významné stávající objekty v okolí. Analýzy dat nejsou samoúčelné, oceňují například základní informace o cenách stávajícího bytového fondu resp. dostupnosti bydlení ve městě, které jsou důležitým vstupem pro rozhodování o ekonomii navrhovaných staveb pro bydlení. Kladně hodnotím celkovou velmi přesvědčivou grafickou úpravu. Data jsou snad někdy zpracována až příliš sofistikovaně a na první pohled nejsou prezentované jemně odlišné barvy jednoduše čitelné.

Stávající nekompletní městský blok v části s neadekvátní jednopodlažní zástavbou nedostatečně definuje veřejný parter, přilehlé volné plochy, přetáté nelogicky rozvleklou křižovatkou dopravních cest, neplní svoji funkci a celoměstsky významný orkušní pás parkové zeleně, pohledově kulminující fasádou budovy obchodního domu Breda, postrádá v jejím předprostoru velkorysé zakončení. Autorka se potýkala s urbanisticky poměrně obtížnou situací a v závěru analytické části práce velmi přesvědčivě definovala nové poměry v území. Zdařilé je nové řešení ulice Olbrichova a navrácení do její historické trasy v těsném kontaktu se zástavbou řešeného bloku, díky níž bylo možné zcelit volné plochy a adekvátně ukončit zmiňovaný městský park. Území autorka správně obohacuje o prvky kompaktního města: stavební strukturu s adekvátní výškou a jasně definovanou stavební čarou, funkční parter a ucelenou, okolními hmotami definovanou volnou plochu. Dnešní nevýrazný předměstský vzhled místa přetváří autorka v adekvátní pomyslný vstup do historického jádra města.

V souvislosti s dostavbou bloku by si nově vzniklý předprostor obchodního domu Breda zasloužil z mého pohledu trochu více péče. Myšlenku důstojného zakončení městského parku by bylo vhodné dále rozvinout a vzniklou poměrně rozlehlou plochu více popsat. Nepochybně by ale toto bylo možné dopracovat v dalších fázích projektu.

Hmotově jsou novostavby zládnuty velmi dobře. Autorka prezentuje tři bytové domy v ulici Olomoucká a na nově vzniklém nároží do Náměstí Republiky umísťuje městský hotel. Hmoty citlivě gradují směrem k nároží jak výškově, tak půdorysně (prohlubující se dispozicí směrem do vnitrobloku). Z mého pohledu by mohl být tento princip doveden dále a vlastní nároží hotelu, po vzoru dob minulých, i výraznější. Řešení nově vzniklého vnitrobloku je pouze naznačeno. Předzahrádky bytových domů vyvýšené přibližně o půlpatro působí velmi reálně a s dostatkem soukromí. Oproti tomu jsem trochu skeptický k vyvýšené společné zahradě uprostřed zpevněných ploch. Parkování je dle mého názoru správně řešeno společně pro všechny nově budované objekty jako podzemní s vjezdem z klidnější obslužné komunikace a s přímými vstupy do jednotlivých komunikačních jader. Za zvážení by stálo, zda strukturovat vnitřní prostor parkoviště a fyzicky oddělit část pro bytové domy samostatnými vraty.

Výkresy jsou zpracovány graficky velmi přesvědčivě, chybí mi jen měřítko, alespoň poměrové a výškové kóty v řezech, z nichž by byly snadno patrné konstrukční výšky jednotlivých podlaží.

Autorka navrhuje hotel jako městský se středním standardem. Řešení odpovídá zvolenému typu. Převýšený uliční parter, z mého pohledu v dané situaci až možná příliš monumentální, je v části dělen vloženým druhým podlažím hotelové restaurace. Dispoziční schema je vytříbené, velkorysé prostory vstupního podlaží uvozují velmi racionální a ekonomické uspořádání typických podlaží. Chodby jsou však neosvětlené denním světlem, což považuji za nevýhodu. Stálo by za to umožnit vnitřním chodbám kontakt s fasádou, i za cenu například obětování jednoho z pokojů. Absence lodžii u pokojů je při zvoleném typu hotelu adekvátní.

V úrovni střechy jsou směrem do ulic navrženy větší pokoje s terasami. Pozastavil jsem se snad jen nad tvarově nesourodým řešením střechy s přiznanými jednotlivými vikýři pro každý z uličních pokojů. Efekt navrženého dělení není, jak je vidět z prezentovaných vizualizací, příliš výrazný a konstrukčně přináší určité neobratnosti. Směrem do vnitrobloku je navíc střecha navržena rovná, pravděpodobně tedy s atikou, která ale přechází do střechy o mírném sklonu s rozměrnými vikýři směrem do ulice. Detaily nejsou z axonometrie zřejmé. Stálo by za zvážení zda nesjednotit konstrukční principy celé střechy.

Řešení fasád je přesvědčivé. Rastr odpovídající struktuře pokojů, dojem z prezentovaných pohledů i perspektiv je velmi kultivovaný, ukázněný a civilní a odpovídá autorčině snaze o citlivé doplnění chybějící struktury města.

Při návrhu bytových domů stála autorka před úkolem ztvárnit tři různé domy s identickým stavebním programem. Prezentované řešení je formálně přesvědčivé, celek působí pestře ale nenuceně. Autorka dodržuje shodné konstrukční výšky, materiálovou charakteristiku a podařilo se jí docílit příjemné rozmanitosti i při úsporném výrazu jednotlivých domů.

Zvolenou dispozici schodišťových bytových domů hodnotím kladně, v případě největšího z nich bych zvážil dvě komunikační jádra, resp. odstranění centrální chodby a možnost nabídky oboustranně orientovaných bytů. Struktura bytů mě nicméně překvapila, autorka navrhuje převážně byty mezonetové a to již od nejnižších podlaží. Byty jsou povětšinou jednostranně orientované, což nepovažuji za výhodné, naopak oboustrannou orientaci jak do městské třídy, tak do klidného vnitrobloku považuji z různých důvodů, např. příčného provětrání, za velmi cennou. Mezonetový typ bytu, jakkoli atraktivně působí jeho dispozice není komerčně příliš efektivní. Znásobení vertikálních komunikací není ekonomické a dochází k prostorovým ztrátám. Použití mezonetových bytů vidím smysluplné například tam, kde již není možné nebo efektivní horní patra obsloužit společným jádrem. Při navrhovaných velmi komfortních vertikálních domovních komunikačních jádrech s výtahy konstrukčně oddělenými od bytových zdí bych zvážil použití „tradičního“ schematu jednoúrovňových bytů a mezonety případně použít v horních podlažích. Pozastavil jsem se nad světlou výškou navržených podlaží bytových domů. Dle zobrazených siluet postav v řezech je zřejmá světlá výška místností přes 3m, čemuž by odpovídalo i navržené schodiště s celkem 20 výškovými stupni. Prostorově je zvolená výška velmi atraktivní a jistě to není „chybou“, nicméně u daného typu novostavby to považuji za trochu nepřiměřené a neekonomické.

Autorka v práci projevila velkou znalost zadané lokality a citlivost k jejím potřebám. Architektonicky i z hlediska urbanistických vazeb je práce velmi přesvědčivá a výraz staveb vytříbený.

Diplomovou práci hodnotím celkově známkou **A**.

Ing. arch. Jan Alinče
ČKA 04699